

วิธีดำเนินการวิจัยและการเก็บรวบรวมข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Method) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหาร ผู้สอนและครูธุรการเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาเบ็ดเสร็จ ในกรุงเทพมหานคร โดยมีรายละเอียดเกี่ยวกับประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล การเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล และสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประชากร คือ ผู้บริหาร ผู้สอน และครูธุรการที่ปฏิบัติราชการในโรงเรียนผู้ใหญ่วิทยาเบ็ดเสร็จ ในกรุงเทพมหานคร ประจำปีการศึกษา 2529 จำนวน 1,921 คน ใน 73 โรงเรียนเป็นผู้บริหาร 94 คน เป็นผู้สอน 1,694 คน เป็นครูธุรการ 133 คน กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จะได้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นผู้บริหาร จำนวน 73 คน เป็นผู้สอนจำนวน 219 คน เนื่องจากผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับ 4 มีจำนวนมากกว่ากลุ่มอื่น จึงใช้ตัวแทนโรงเรียนละ 2 คน เป็นครูธุรการจำนวน 73 คน รวมทั้งสิ้น 365 คน ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรและกลุ่มตัวอย่างประชากร

ประเภทประชากร	จำนวน	
	ประชากร	กลุ่มตัวอย่างประชากร
ผู้บริหาร	94	73
ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 3	420	73
ผู้สอนนักศึกษาผู้ใหญ่ระดับที่ 4	1,274	146
ครูธุรการ	133	73
รวม	1,921	365

เครื่องมือและการสร้างเครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้รวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบสำรวจรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) และแบบปลายเปิด (Open-ended) ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง โดยแบ่งแบบสอบถามออกเป็น 2 ตอน

ตอนที่ 1 เป็นข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จ ซึ่งผู้วิจัยได้ศึกษาข้อมูลจากหลักการ ทฤษฎีและงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จ ทั้ง 6 ด้าน โดยครอบคลุมในแต่ละด้านที่กลุ่มตัวอย่างแต่ละกลุ่มพึงรู้ และในตอนท้ายของข้อคำถามแต่ละด้าน ได้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเมื่อสร้างแบบสอบถามเสร็จ ได้จัดพิมพ์แล้วนำเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจแก้ไขสำนวนและเรียบเรียงลำดับหัวข้อใหม่ หลังจากนั้น นำแบบสอบถามไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 9 คน ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา ภาษา แล้วจึงนำแบบสอบถามกลับมาปรับปรุงแก้ไข จากนั้นได้นำแบบสอบถามเสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาอีกครั้ง ปรากฏว่าได้มีการปรับปรุงข้อคำถามให้มีความกระชับชัดเจนและง่ายต่อความเข้าใจยิ่งขึ้น ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จและจำนวนข้อคำถาม

การบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่วัยเบ็ดเสร็จ	จำนวนข้อคำถาม		
	ผู้บริหาร	ผู้สอน	ครูธุรการ
การบริหารงานบุคคล	8	6	6
การบริหารงานวิชาการ	11	16	6
การบริหารงานอาคารสถานที่	7	6	7
การบริหารงานธุรการ การเงินและพัสดุครุภัณฑ์	8	5	13
การบริหารงานกิจการนศึกษา	8	5	11
การบริหารงานความสัมพันธ์กับชุมชน	2	2	2
รวม	44	40	45

นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปลองใช้ (Try out) เพื่อหาความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถามกับผู้บริหาร ผู้สอนและครูธุรการ จำนวน 4 คน 11 คน และ 6 คน ตามลำดับ ในโรงเรียนผู้ใหญ่วัดหัวลำโพง โรงเรียนผู้ใหญ่วัดธาตุทองและโรงเรียนผู้ใหญ่วัดใหม่ช่องลม ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถามฉบับผู้บริหาร ฉบับผู้สอนและฉบับครูธุรการเป็น 0.9756, 0.9506 และ 0.9593 ตามลำดับ แสดงว่าแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีความเที่ยงสูงพอที่สามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลสำหรับการวิจัยครั้งนี้ได้

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ขอจดหมายแนะนำตัวจากคณบดีบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยถึงอธิการบดี การศึกษานอกโรงเรียน เพื่อขอหนังสือจากกรมการศึกษานอกโรงเรียนถึงผู้บริหารโรงเรียนผู้ใหญ่ ในกรุงเทพมหานคร ที่เป็นโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างประชากรพร้อมกับจดหมายส่วนตัวอีกฉบับหนึ่ง เพื่อขอความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม จากนั้นได้ส่งแบบสอบถามไปยังโรงเรียนดังกล่าวด้วยตัวเองและทางไปรษณีย์ ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืนมายังผู้วิจัยมีดังนี้

1. แบบสอบถามฉบับผู้บริหารส่ง 73 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นฉบับสมบูรณ์ 62 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 84.9
2. แบบสอบถามฉบับผู้สอนส่ง 219 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นฉบับสมบูรณ์ 182 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 83.1
3. แบบสอบถามฉบับครูธุรการส่ง 73 ฉบับ ได้รับคืนและเป็นฉบับสมบูรณ์ 65 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 89.04

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามมาทำการวิเคราะห์ ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) และเติมคำในช่องว่าง นำข้อมูลมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ และนำเสนอในรูปแบบตาราง
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนผู้ใหญ่แบบเบ็ดเสร็จ ซึ่งเป็นแบบสำรวจรายการ (Checklist) แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale)

นำมาหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปตาราง

3. สรุปปัญหาและข้อเสนอแนะที่รวบรวมได้จากคำถามแบบปลายเปิด (Open-ended)

ในรูปของการบรรยาย

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. ค่าร้อยละ (Percentage)

$$\text{สูตร} = \frac{\text{จำนวนคำตอบ} \neq 100}{\text{จำนวนผู้ตอบทั้งหมด}}$$

2. ค่าความเที่ยง (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีของครอนบาค

(Cronbach 1970.160)

$$\text{สูตร } \alpha = \frac{k}{k-1} \left[1 - \frac{\text{var}(i)}{\text{var}(x)} \right]$$

เมื่อ α = ความเที่ยงของแบบสอบถาม

k = จำนวนข้อกระทงในแบบสอบถาม

var(i) = ผลรวมจากความแปรปรวนของการกระจายของคะแนน
ในข้อกระทงต่าง ๆ

var(x) = ความแปรปรวนของการกระจายของคะแนนของผู้ตอบ
แบบสอบถามทั้งหมด